

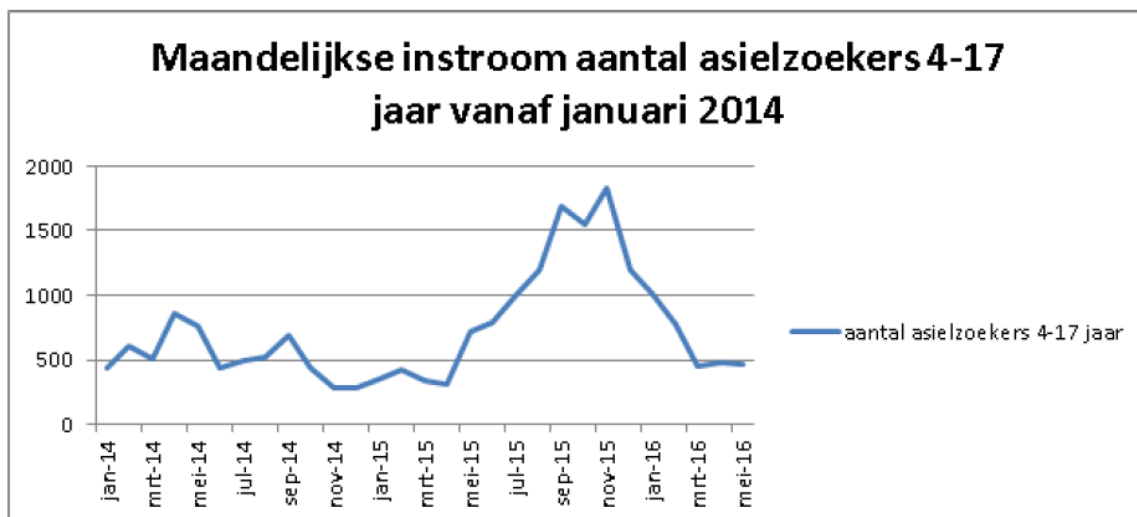
Myriam Lieskamp Onderwijsadvies

Nieuwkomers in het onderwijs

Myriam Lieskamp

De instroom van nieuwkomers in het onderwijs is geen nieuw fenomeen. Onderwijs aan nieuwkomers vindt al jaren achtereen plaats. In opvangklassen, schakelklassen werken leraren en schoolleiders met hart en ziel aan het organiseren en realiseren van goed onderwijs voor deze doelgroep. In het afgelopen jaar kende Nederland wel een uitzonderlijke, hoge instroom van nieuwkomers met hun kinderen. De instroom van asielzoekers is in mei 2016 weer enigszins afgenomen, maar gezien de situatie in de zuidelijke landen van Europa lijkt het dat er aan deze instroom nog zou kunnen aanhouden. Het gevolg is, dat scholen te maken krijgen met soms (grote) aantallen kinderen van nieuwkomers waarvoor op een korte termijn onderwijs gerealiseerd moest worden. Zij kunnen daarvoor ondersteuning vragen bij LOWAN: zij verzorgen ondersteuning bij de organisatie van het onderwijs aan nieuwkomers en verzorgen ook maatwerktrajecten, scholing en begeleiding voor het primair-en voortgezet onderwijs www.lowan.nl.

In de Kamerbrief van OCW juli 2016 stelt OCW dat het een forse opgave was om alle leerplichtige leerlingen en jongvolwassenen onderwijs aan te bieden. Zoals de volgende grafiek laat zien lag de instroom van asielzoekers hoog van september 2015 tot januari 2016. In zeer korte tijd stonden scholen voor de opgave om de kinderen van deze asielzoekers onderwijs aan te bieden.

Het COA, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers verzorgt de opvang van alle asielzoekers. Onder de asielzoekers die in de afgelopen maanden asiel hebben aangevraagd waren ook leerplichtige kinderen of jong volwassenen zonder startkwalificatie. Op 1 april 2016 is door het CPB vastgesteld dat het om 7565 asielzoekers in de leerplichtige leeftijd gaat die door het COA werden opgevangen. 6280 kinderen volgen nu onderwijs (onder andere via ISK en schakelklassen) en 475 kinderen zijn

voor of na 1 april ingeschreven op een school.810 kinderen kunnen vanaf deze peildatum in de registratie van scholen nog niet worden teruggevonden.

Onderwijssituatie leerplichtige asielzoekers ,1 april 2016	
	aantal
Onderwijs volgend op 1 april	6280
Wel in onderwijsbestand, geen onderwijs op 1 april	475
Niet in onderwijsbestand	810

Figuur: leerplichtige asielzoekers ingeschreven bij onderwijsinstellingen

Het betekent niet dat de kinderen die niet geregistreerd zijn geen onderwijs volgen. Daar zijn verschillende redenen. 6.280 kinderen op korte termijn onderwijs aanbieden is geen sinecure. Het levert vragen op bij schoolleiders, leraren en bestuurders. Goed onderwijs organiseren voor kinderen van nieuwkomers is een complex vraagstuk. Want goed onderwijs is het startpunt voor een betere toekomst voor deze leerlingen.

Hoe organiseer je goed onderwijs en hoe geef je goed onderwijs aan nieuwkomers?

Het antwoord op deze vraag is niet eenvoudig te beantwoorden. Het gaat om organisatorische vraagstukken zoals financiën, gebouwen, materieel en personeel en om kwalitatieve vraagstukken. Wat is goed onderwijs aan nieuwkomers, hoe geef je les aan (semi)analfabeten, en hoe geef je les aan getraumatiseerde kinderen?

Uitgeverij PICA heeft het initiatief genomen om een boek met verhalen samen te stellen dat vanuit de praktijk antwoord geeft op een aantal vragen die op scholen afkomt. Beleidsmakers, leraren, begeleiders, schoolleiders vertellen over hun aanpak, hun oplossingen en hun ervaringen. En in samenwerking met de IMC Weekendschool komen ook de kinderen zelf aan woord in dit boek.

Alle auteurs hebben belangeloos hun bijdrage geleverd. De opbrengsten van de verkoop van het boek worden in zijn geheel ter beschikking gesteld aan LOWAN als extra bijdrage voor het ondersteunen van scholen voor deze forse opgave.

Myriam Lieskamp

Eindredacteur: Onderwijs aan nieuwkomers en hoofdredacteur van de serie: Leiderschap in de Onderwijspraktijk (voor leidinggevenden in po en vo)